BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-2123-7/21
Mostar, 07.09.2021. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, filijala Mostar rješavajući žalbu broj 05-834/21 od 23.07.2021. godine, ponuđača GLOBTOUR d.o.o. Međugorje, zastupan po punomoćniku Nerminu Vili, advokatu iz Sarajeva, izjavljenu na Tendersku dokumentaciju broj 09-11-01-27/20 od 30.06.2021. godine u postupku javne nabavke „Usluge prijevoza učenika osnovnih škola na području općine Kiseljak i općine Kreševo", ugovornog organa Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta, SBK/KSB Travnik, na osnovu člana 93. stav (7), 104., 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj: 39/14) Vijeća II održanoj 07.09.2021. godine donio je

R J E Š E N J E

1. **USVAJA SE** žalba potencijalnog ponuđača GLOBTOUR d.o.o. Međugorje, zastupan po punomoćniku Nerminu Vili, advokatu iz Sarajeva, te se poništava Tenderska dokumentacija zajedno sa Obavještenjem o nabavci 475-1-2-37-3-83/21 objavljeno na portalu javnih nabavki 01.07.2021. godine i Ispravkom obavještenja broj 475-1-2-37-8-87/21 od 15.07.2021. godine.

2. Usvaja se zahtjev žalitelja za naknadu troškova za sastav žalbe u iznosu od 240,00 KM, PDV 40,80 KM ukupno 280,80 KM, dok se u preostalom dijelu postavljeni zahtjev odbija kao neosnovan.
3. Obavezuje se ugovorni organ Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta, SBK/KSB Travnik da žalitelju "Globtour" d.o.o. Međugorje, zastupanom po punomoćniku Nerminu Vili, advokatu iz Sarajeva isplati troškove žalbenog postupka u iznosu od 280,80 KM s PDV-om u roku od 15 dana od prijema ovog rješenja.
4. Povrat naknade za pokretanje žalbenog postupka izvršit će se posebnim rješenjem ovog organa.

O B R A Z L O Ž E N J E

Ugovorni organ Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta, SBK/KSB Travnik (u daljnjem tekstu: ugovorni organ) pokrenuo je postupak javne nabavke „Usluge prijevoza učenika osnovnih škola na području općine Kiseljak i općine Kreševo", otvorenim postupkom, za koji je Obavještenje o nabavci broj 475-1-2-37-3-83/21 objavljeno na portalu javnih nabavki 01.07.2021. godine, Ispravka obavještenja broj 475-1-2-37-8-87/21 od 15.07.2021. godine.
Žalitelj je izjavio žalbu ugovornom organu *na* Tendersku dokumentaciju broj 09-11-01-27/20 od 30.06.2021. godine. Ugovorni organ žalbu uz izjašnjenje prosljeđuje ovome organu, kod koga je zaprimljena dana 05.08.2021. godine, a uplata naknade za pokretanje žalbenog postupka, izvršena je dana 17.08.2021. godine.

Žalitelj u žalbi navodi:

Na Tendersku dokumentaciju br. 09-11-01-27/20, broj postupka JN: 475-1-2-37/21 od dana 30.06.2021. godine za dodjelu ugovora u otvorenom postupku javne nabavke Usluga prijevoza učenika OS na području Općine Kiseljak i Općine Kreševo, Obavijest o nabavi 475-1-2-37/21, Ugovornog organa Vlada Kantona Središnja Bosna Ured za javne nabavke za potrebe korisnika proračuna KSB, ponuđač Globtour d.o.o. Međugorje, zastupan po punomoćniku, Nermin Vila, advokatu iz Sarajeva, a blagovremeno i u roku ulaže sljedeću Žalbu.

Ponuđač Globtour d. o.o. Međugorje zastupan po punomoćniku, Nermin Vila, advokatu iz Sarajeva predlaže da ugovorni organ poništi Tendersku dokumentacije br. 09-11-01-27/20 od dana 30.06.2021. godine za dodjelu ugovora o javnoj nabavci Usluga prijevoza učenika OS na području Općine Kiseljak i Općine Kreševo putem otvorenog postupka podijeljenog na LOT 1, LOT 2, LOT 3, LOT 4, LOT 5, LOT 6 i LOT 7 tenderske dokumentacije uz naknadu troškova sastava žalbe po punomoćniku u iznosu od 840,00 KM uvećanu za PDV 17 % na osnovu Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata AKFBIH i troškove naknade za podnošenje žalbe čiji iznos će naknadno odrediti Ured za razmatranje žalbi.

Žalba na Tendersku dokumentaciju br. 09-11-01-27/20 od dana 30.06.2021. godine za dodjelu ugovora o javnoj nabavci Usluga prijevoza učenika OS na području Općine Kiseljak i Općine Kreševo se ulaže u zakonski dopuštenom roku shodno čl. 101. st. l. tačka b), a zbog:

Pogrešne primjene Zakona o javnim nabavkama BiH

Dana 30.06.2021. godine objavljena je Tenderska dokumentacija za dodjelu ugovora o javnoj nabavci 475-1-2-37/21 Usluga prijevoza učenika OS na području Općine Kiseljak i Općine Kreševo, Obavijest o nabavi. Ugovornog organa Vlada Kantona Središnja Bosna Ured za javne nabavke za potrebe korisnika proračuna Kantona središnja Bosna te Žalitelj primarno skreće pažnju na tehničke i formalne nedostatke tenderske dokumentacije, te ističe da je ista tenderska dokumentacija nije sastavljena u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama, a sve iz razloga kako slijedi.

1. Žalitelj prvenstveno napominje da je ugovorni organ propustio primijeniti odredbe Zakona o javnim nabavkama koji jasno propisuje obvezne dijelove svake tenderske dokumentacije. Zakon o javnim nabavkama decidno objašnjava sadržaj tenderske dokumentacije, odnosno cjelokupan postupak javne nabavke.

U tom smislu, zahtjevi predmetne dokumentacije sadrže niz kontradiktornosti kako među odredbama same Tenderske dokumentacije tako i Zakona o javnim nabavkama.

Dana 15.07.2021. godine, Ugovorni organ vrši izmjenu tačke 3.4.1. Tenderske dokumentacije od dana, broj : 09-11-01-27/20-20, a koja se odnosi a Tehničku i profesionalnu sposobnost koja prvobitno nije bila defmisana, i to na slijedeći način:

„Uvjet: U domenu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelj mora ispuniti slijedeće minimalne uvjete:

a) da ima na raspolaganju (u vlasništvu, lizing-u, zakupu ili si.) tehnički ispravne i registrirane vozne jedinice za pružanje usluga koje su predmet javne nabave, sa dovoljno sjedišta kako bi svaki učenik lijekom prijevoza mogao sjediti.

Dokaz: Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja će se izvršiti na temelju dostavljene Izjave koja se dostavlja u formi datoj u prilogu ove TD u kojoj ponuditelj mora navesti podatke kojom voznom jedinicom (obavezno navesti koliko ta vozna jedinica ima sjedišta) namjerava vršiti prijevoz učenika na svakoj pojedinoj relaciji, te originala ili ovjerenih kopija slijedećih dokumenata o navedenim voznim jedinicama:

a) ako je vozna jedinica u vlasništvu ponuditelja dostaviti potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde;

b) ako je vozna jedinica pod lizingom dostaviti ovjerenu kopiju ugovora o lizingu i potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde;

c) ako je vozna jedinica iznajmljena, pod zakupom ili sl. dostaviti originalnu potpisanu izjavu vlasnika vozne jedinice o ustupanju iste ponuditelju za obavljanje usluga prijevoza učenika ili ovjerenu kopiju ugovora o zakupu ili drugi adekvatan dokument kojim ponuditelj dokazuje da će voznu jedinicu imati na raspolaganju za izvršenje usluge prijevoza učenika, te potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji koja mora glasiti na vlasnika koji ustupa voznu jedinicu - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde. "

Iz navedenog proizilazi da Ugovorni organ pogrešno primjenjuje i cijeni odredbe Zakona o javnim nabavkama i Zakona o cestovnom prijevozu F BiH, što jasno implicira da Ugovorni organ samo paušalno i nedovoljno definisano traži dokumentaciju koja se tiče vozila, te u tom smislu vrši povredu člana 44. i člana 53. Zakona o javnim nabavkama iz razloga što nije naveo ni minimun kvalifikacijskih uvjeta.

Tako, stavom 3. člana 53. Zakona o javnim nabavkama BiH jasno su nabrojane minimalne informacije koje moraju biti sadržane u tenderskoj dokumentaciji.

Stav 3. vezan za tačku l) glasi: „Tenderska dokumentacija sadrži minimalno slijedeće informacije: - garanciju za ozbiljnost ponude, garanciju za dobro izvršenje posla i svako drugo traženo osiguranje za privremena vladanja. " Odnosno jasno je da u garancija/jemstvo za dobro izvršenje posla mora biti navedeno u samoj tenderskoj dokumentaciji.

Također je Zakonom o cestovnom prijevozi FBiH kao lex specialis, u članu 5.: „ Javni prijevoz i prijevoz za osobne potrebe može se obavljati samo ako su ispunjeni posebni eksploatacijski uvjeti za pojedine vrste prijevoza i ako vozilo ili skup vozila kojim se obavlja prijevoz, pored uvjeta utvrđenih propisima o sigurnosti prijevoza na cestama i drugim propisima, ispunjavaju tehničko-eksploatacijske uvjete.

Tehničko-eksploatacijski uvjeti propisuju se posebnim pravilnikom koji donosi federalni ministar prometa i komunikacija (u daljnjem tekstu: federalni ministar).

Rješenje o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. ovog članka, na temelju potvrde stanice tehničkog pregleda iz članka 72. stavak 2. ovog zakona, donosi mjerodavno kantonalno ministarstvo za poslove cestovnog prometa (u daljnjem tekstu: mjerodavno kantonalno ministarstvo) na čijem području prijevoznik ima sjedište, odnosno prebivalište.

Važeće rješenje iz stavka 3. ovog članka Hi ovjeren preslik mora se nalaziti u vozilu za vrijeme obavljanja prijevoza, dok iz Tenderske dokumentacije jasno proizilazi da je Ugovorni organ propisao samo dostavljanje licence i dokumentacije koja se tiče vozila, ali nije propisana obaveza prijevoznika da dostavi rješenje o ispunjavanju tehničko-ekspoloatacijskim uvjetima, a što vozilo u svakom trenutku mora posjedovati u skladu sa gore navedenim članom.

Dakle, Ugovorni organ zahtijeva samo onu dokumentaciju koja se tiče vozila ali ne i lica koja će obavljati funkciju prevoza učenika na relacijama propisanim ovom Tenderskom dokumentacijom.

Nesporno je da prijevoznik mora dokazati da ima kvalificirane vozače autobusa za javni prevoz, a posebno jer se radi o ovako osjetljivoj kategoriji u smislu da se radi o prevozu djece, gdje Ministarstvo komunikacija i prometa izdaje iskaznicu za vozače autobusa koji jedini mogu obavljati javni prijevoz.

Nadalje, ugovorni organ je dužan jasno i precizno odrediti tehničke uvjete, ali je to propustio učiniti na način da nije precizirao u tehničkoj specifikaciji koji broj vozila je potreban za obavljanje poslova prevoza učenika na navedenim linijama, te se na taj način ostavlja na volju ponuđaču da sam cijeni koliko je prevoznih sredstava potrebno za obavljanje prijevoza učenika.

Sukladno navedenom, iz ovako postavljene tehničke specifikacije nije vidljivo na koji način će ugovorni organ ocijeniti da li ponuđači posjeduju dovoljan broj registrovanih i osiguranih sjedišta za učenike jer se ni u jednom dijelu ne def niše koliko je prevoznih sredstava potrebno staviti na raspolaganje, što je od ključne važnosti, a posebno jer se radi o prevozu djece.

Stoga, kao punomoćnici Žalitelja da ovakvim propisivanjem tenderske dokumentacije nije uopće osiguran objektivan i transparentan postupak izbora ponuđača, a koji je zagarantovan članom 3. Zakona o javnim nabavkama BiH, jer je ostavljen prostor da ugovor bude dodijeljen ponuđaču koji

uopće ne ispunjava tražene uslove iz tenderske dokumentacije, odnosno u konkretnom slučaju tehničke specifikacije, kao da i sa ovakvom tenderskom dokumentacijom, nije moguće pripremiti ponudu na konkurentskoj osnovi, jer ponuđačima nisu date jasne i precizne informacije, šta bi to ponuda trebala minimalno sadržavati da bi ispunila zahtjeve ugovornog organa.

2. Dalje, Obrazac za cijenu priložen uz Tendersku dokumentaciju nije sastavljen na način da se pri određivanju cijene „auto dana" ne obraća pozornost na vrstu potrebnog prijevoznog sredstva (autobus, mini bus, kombi..) odnosno kategoriju autobusa koji su potrebni za izvršenje ugovorne obaveze prijevoza djece na relacijama navedenim u LOT 2,LOT 3 I LOT 5, a koja čija faktička upotreba u vožnji uzrokuju troškove u različitim iznosima. Žalitelj ističe da zbirno navođenje unutar tački dva Tehničkih specifikacije u smislu ukupnog broja učenika i ukupnog broja kilometara, a pri tome ne identificirajući vrstu vozila koja je adekvatna za prijevoz konkretnog broja učenika dovodi do nemogućnosti utvrđivanja tačne i konkurentne cijene ponuditelja što ponovno dovodi ponuditelja u situaciju da ne zna na koji način treba ispravno pristupiti izradi prihvatljive ponude.

Također, žalitelj napominje da zbrajanje kilometara po relacijama za koje treba osigurati različite kategorije vozila predstavlja u konačnici neadekvatno odmjerenu cijenu kilometra odnosno primarno neadekvatne ponude s obzirom da cijena kilometra pređenog autobusom od 51 mjesta i kombija od 8 putničkih mjesta nije niti približno ista a pogotovo uključujući i cijenu, potrošnju goriva, amortizaciju, održavanje. Tu prvenstveno ističe LOT 5 Tenderske dokumentacije u kojem je nesporno i jasno vidljivo da Ugovorni organ traži zbrajanje relacije 1 i 2 a što proizilazi iz tačke 2. Tehničke specifikacije koja navodi „ Ukupan broj učenika na navedenoj relaciji je (8+85)=93, i to u prvoj smjeni je (8+85)=93.

Tako, član 2. Tehničke specifikacije LOT 2 glasi: „ Ukupan broj učenika na navedenoj relaciji je (40+14-i 37) - 91, i to u prvoj smjeni je (26^8+31) = 65, a u drugoj smjeni je (14+6+6) ~ 26 učenika. " što upućuje da je, uzimajući u obzir broj učenika, za vršenje prijevoza dostatno vozilo od 8 mjesta na relaciji 2. čiji su kilometri znatno jeftiniji od relacije na kojoj broj putnika prelazi npr. 50 putnika. Dok na relacija br. 1. zahtjeva angažman velikog autobusa od 51+1 mjesto čiji kilometar vožnje jeste skuplji od kilometra vozila od 8 mjesta.

Također, iz Tehničke specifikacije LOT 3 proizilazi da je za prijevoz relacija 3 i 4 potrebno korištenje minimalno tri(3) velika autobusa sa 50+1 mjesta a čije učešće kilometara je znatno veći od prijevoza s malim autobusom koji su dovoljni za prijevoz relacije na primjer broj 2.

Imajući u vidu navedeno, žalitelj ponuđač ističe da iz navedenog ne može biti jasno da li bi davanjem ponude vožnja relacija uopće bila isplativa za ponuđača s obzirom na odnos cijene i troškova za obavljanje predmetne usluge prevoza za konkretne LOT-ove je prvenstveno neizvjestan što u konačnici tako sastavljenu Tendersku dokumentaciju čini neispravnom.

Žalitelj ponovno napominje da ovako sastavljena tehnička specifikacija koja zbirno gleda na kilometre ne uzimajući u obzir „stvarnu vrijednost" kilometra predstavlja neusklađenost sa općim pravilima sadržanim u Zakonu o javnim nabavkama BiH, te ponuđača dovodi u nemogućnost sastavljanja ponude koja bi bila valjana i adekvatna.

3. Nadalje, Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji pod tačkom 5.6.4. propisao dostavljanje dokaza za preferencijalni tretman za slučaj nabave roba i u slučaju nabave usluga/radova.

Međutim Ugovorni organ pogrešno primjenjuje gore navedeno, a iz razloga što je u Službenim novinama objavljena Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg ("Službeni glasnik BiH" broj 34/20) je prestala da važi 01.06.2021. godine. Za postupke javne nabavke koji se pokreću od 01.06.2021. godine ne primjenjuje se preferencijalni tretman domaćeg.

U skladu sa navedenim, nesporno je da Ugovorni organ uređuje i postavlja Tendersku dokumentaciju na način da ne poštuje kako Zakonske tako ni podzakonske obavezujuće propise, pa na taj način ponuđače dovodi u zabludu, pa slijdeom navedenog ovako postavljeni kontradiktorni zahtjevi Ugovornog organa su u potpunosti u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, odredbom člana 3. Uputstava za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda a koji jasno propisuje da uvjeti iz tenderske dokumentacije moraju biti definisani jasno odnosno precizno, te žalitelja ponuđača dovode u zabludu prilikom sastavljanja odgovarajuć ponude. S tim u vezi, Žalitelj predlaže Ugovornom organu da izmijeni predmetnu Tendersku dokumentaciju s obzirom da se dovode u konfuziju bitni elementi ponude ponuditelja. Također, ukoliko Ugovorni organ ne usvoji ovu žalbu predlažemo da istu u roku dostavi na razmatranje Uredu za razmatranje žalbi, pa predlažemo da Ured nakon zaprimanja žalbe istu usvoji, i poništi tendersku dokumentaciju Ugovornog organa broj 09-11-01-27/20 od 30.06.2020. godine, te obaveže Ugovorni organ na naknadu troškova žalbenog postupka odnosno sastava ove žalbe.

Ugovorni organ je aktom broj 09-11-01-27/20-23 (19-11-01-5751/21) od 30.07.2021. godine dostavio izjašnjenje na navode žalbe u kojem između ostalog navodi:

Na temelju članka 100. stavak 5. Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH", broj: 39/14), a u svezi žalbe potencijalnog ponuditelja u postupku - GLOBTOUR d.o.o. Međugorje (u daljnjem tekstu: Žalitelj), broj 05-834/21 od 23.07.2021. godine, zaprimljene dana 26.07.2021. godine, izjavljene putem punomoćnika - Nermina Vile, advokata iz Sarajeva, dostavljamo vam Izjašnjenje na navode žalbe kao i dokumentaciju vezanu za postupak u kojemu je izjavljena žalba.

Žalitelj je putem advokata Nermina Vile iz Sarajeva uložio žalbu na Tendersku dokumentaciju broj 09-11-01-27/20 od 30.06.2021. godine.

Po zaprimanju žalbe Ured je, u skladu sa člankom 110. ZJN, obustavio postupak javne nabave i o tome obavijestio sve potencijalne ponuditelje objavom Obavijesti o obustavi postupka na Portalu javnih nabava dana 15.12.2020. godine. Postupak je obustavljen do donošenja odluke Ureda za razmatranje žalbi.

Ured je utvrdio da je žalba blagovremena, dopuštena i da je izjavljena od ovlaštene osobe. Žalba je neosnovana. Razmatrajući navode žalbe utvrđeno je slijedeće:

Objavljeni postupak javne nabave: „Usluge prijevoza učenika OŠ na području Općine Kiseljak i Općine Kreševo" predviđa sklapanje Okvirnog sporazuma na period od tri godine, sa jednim, najpovoljnijim ponuditeljem, prema kriteriju „najniža cijena" i to za svaki pojedini lot. Postupak

je, naime, podijeljen na lotove, na način da je svaka pojedina osnovna škola na području Općine Kiseljak i Općine Kreševo zaseban lot. Ponuditelji mogu dostaviti ponude za jedan lot, više lotova ili za sve lotove. Detaljan opis traženih usluga naveden je u Tehničkoj specifikaciji za svaki pojedini lot. Ponuditeljima je, dakle, omogućeno da dostave ponude za lotove za koje su zainteresirani.

IZJAŠNJENJE na žalbeni navod 1.

• Kako je navedeno u članku 50. Zakona o javnim nabavama, ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti ponuđača, te su oni taksativno navedeni u točkama a) do g) ovog članka Zakona.

Izmjenom tenderske dokumentacije broj 1, objavljenoj na Portalu javnih nabava dana 15.07.2021. godine, ugovorno tijelo je, poštujući Rješenje URŽ-a broj: JN2-03-07-1-854-9/21 od 24.06.2021. godine (doneseno po žalbi u postupku javne nabave usluga prijevoza učenika OŠ na području općine Vitez sa identičnom tenderskom dokumentacijom), propisalo minimalne uvjete u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača za izvršenje traženih usluga u smislu postavljanja zahtjeva da ponuđači moraju imati na raspolaganju (u vlasništvu, lizing-u, zakupu ili si.) tehnički ispravne i registrirane vozne jedinice za pružanje usluga koje su predmet javne nabave, sa dovoljno sjedišta kako bi svaki učenik tijekom prijevoza mogao sjediti. U tom smislu propisano je i dostavljanje odgovarajućih dokaza, kako to i navodi žalitelj:

Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja će se izvršiti na temelju dostavljene Izjave koja se dostavlja u formi datoj u prilogu ove TD u kojoj ponuditelj mora navesti podatke kojom voznom jedinicom (obavezno navesti koliko ta vozna jedinica ima sjedišta) namjerava vršiti prijevoz učenika na svakoj pojedinoj relaciji, te originala ili ovjerenih kopija slijedećih dokumenata o navedenim voznim jedinicama:

a) ako je vozna jedinica u vlasništvu ponuditelja dostaviti potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde;

b) ako je vozna jedinica pod lizingom dostaviti ovjerenu kopiju ugovora o lizingu i potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde;

c) ako je vozna jedinica iznajmljena, pod zakupom ili si. dostaviti originalnu potpisanu izjavu vlasnika vozne jedinice o ustupanju iste ponuditelju za obavljanje usluga prijevoza učenika ili ovjerenu kopiju ugovora o zakupu ili drugi adekvatan dokument kojim ponuditelj dokazuje da će voznu jedinicu imati na raspolaganju za izvršenje usluge prijevoza učenika, te potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji koja mora glasiti na vlasnika koji ustupa voznu jedinicu - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde.

Tenderskom dokumentacijom je traženo, također, da je ponuđač registriran za obavljanje predmetne djelatnosti i naravno, ispunjavanje uvjeta osobne sposobnosti (dostavljanje izjave iz čl. 45 ZJN u ponudi, te naknadno dostavljanje dokaza za odabranog ponuditelja).

Naime, u pomenutom Rješenju URŽ-a usvojen je žalbeni navod žalitelja sa obrazloženjem da je Ugovorni organ trebao tražiti od ponuđača da ispune određene uslove, a koji su vezani za podatke iz tehničke specifikacije, u prvom redu da li posjeduju dovoljan broj registrovanih i osiguranih sjedišta za učenike, a broj učenika je naveden u tehničkoj specifikaciji.

Dakle, objavom Izmjene tenderske dokumentacije broj 1, Ugovorno tijelo je propisalo uvjete u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, koji su vezani za podatke iz tehničke specifikacije.

U tehničkoj specifikaciji su za svaki lot navedeni podaci o početku i završetku nastave u svakoj smjeni, podaci za svaku relaciju o dužini prijevoza učenika u jednom pravcu i ukupnoj dužini prijevoza dnevno, podaci o broju učenika u svakoj pojedinoj smjeni, zatim je navedeno da je prijevoznik dužan obezbjediti dolazak učenika u školu i to najranije 15, a najkasnije 10 minuta prije početka nastave, odnosno odlazak učenika iz škole i to najkasnije 15 minuta poslije završetaka nastave.

Stoga, završna konstatacija žalitelja iz prve točke prvog žalbenog navoda da Ugovorno tijelo samo paušalno i nedovoljno definisano traži dokumentaciju koja se tiče vozila, te u tom smislu vrši povredu člana 44. i člana 53. Zakona o javnim nabavkama iz razloga što nije naveo ni minimum kvalifikacijskih uvjeta, jednostavno nije istinita.

- U drugoj točki prvog žalbenog navoda žalitelj navodi da su u stavu 3. člana 53. Zakona o javnim nabavkama jasno nabrojane minimalne informacije koje moraju biti sadržane u tenderskoj dokumentaciji, nabrajajući dalje garanciju za ozbiljnost ponude, garanciju za dobro izvršenje posla i svako drugo traženo osiguranje za privremena plaćanja, tvrdeći da garancija za dobro izvršenje posla mora biti navedena u samoj tenderskoj dokumentaciji.

Garancija za dobro izvršenje posla mora biti navedena u tenderskoj dokumentaciji samo ako je tražena tenderskom dokumentacijom!

Točkama 7.1.1. i 7.2.1. tenderske dokumentacije propisano je:

7.1.1. Jamstvo za ozbiljnost ponude

Ne traži se.

7.2.1. Jamstvo za urednu provedbu okvirnog sporazuma

Ne traži se.

Člankom 61. Zakona o javnim nabavama propisano je da Ugovorni organ može zahtijevati da se ponuda garantira odgovarajućom garancijom za ozbiljnost ponude. Također, Ugovorni organ može zahtijevati da se izvršenje ugovora garantira odgovarajućom garancijom za izvršenje ugovora.

Dakle ugovorni organ može, ali ne mora, zahtijevati ove garancije. Pošto je tenderskom dokumentacijom jasno naznačeno da se ove garancije ne traže od ponuđača, prigovor žalitelja je bespredmetan.

U trećoj točki prvog žalbenog navoda žalitelj navodi da je Zakonom o cestovnom prijevozu F BiH utvrđeno da se javni prijevoz i prijevoz za osobne potrebe može obavljati samo ako su ispunjeni posebni eksploatacijski uvjeti za pojedine vrste prijevoza i ako vozilo ili skup vozila kojim se obavlja prijevoz, pored uvjeta utvrđenih propisima o sigurnosti prijevoza na cestama i drugim propisima, ispunjavaju tehničko-eksploatacijske uvjete, i također tvrdi dalje da je nesporno da prijevoznik mora dokazati da ima kvalificirane vozače autobusa za javni prevoz.

Tenderskom dokumentacijom je traženo da je ponuđač registriran za obavljanje predmetne djelatnosti, a člankom 7. Nacrta Okvirnog sporazuma propisano je da je Dobavljač dužan usluge prijevoza učenika vršiti na način koji je u skladu s tehničkom specifikacijom i pozitivnim zakonskim propisima, a posebno propisima po pitanju sigurnosti saobraćaja.

Dakle, obavljanje usluga prijevoza učenika podložno je i odredbama Zakona o cestovnom prijevozu F BiH, pa sukladno tome i inspekcijskom nadzoru (članak 79. Zakona o cestovnom prijevozu F BiH). Činjenica da ponuđač treba u ponudi dostaviti dokaze da posjeduje dovoljno vozila za obavljanje usluga prijevoza učenika sukladno tehničkoj specifikaciji, nikako ne ograničava ponuđača, odnosno odabranog dobavljača, da i nakon zaključivanja okvirnog sporazuma i sklapanja pojedinačnih ugovora na temelju tog okvirnog sporazuma, nabavi (kupi, iznajmi ili si.) dodatna vozila (pa recimo pet autobusa i dva kombija) i s njima obavlja usluge prijevoza. Pa logično je da je obavljanje usluga javnog prijevoza podložno neposrednom inspekcijskom nadzoru.

Zašto bi Ugovorno tijelo ograničavalo odabranom dobavljaču angažiranje novih voznih jedinica za koje dobavljač nije prethodno dostavio nikakve podatke Ugovornom tijelu? Pa tko bi to mogao iskontrolirati?? Inspekcijski nadzor svakog pojedinog prijevoza je jedini način kontrole zakonitosti obavljanja javnog prijevoza.

Uzmimo na primjer da je Ugovorni organ propisao i ispunjavanje uvjeta da se za svako vozilo koje se navodi u Izjavi o ispunjavanju tehničke i profesionalne sposobnosti dostavi i dokaz o ispunjavanju tehničko eksploatacijskih uvjeta i da ponuđač raspolaže vozačima sa licencom za vršenje prijevoza, a odabrani dobavljač nakon potpisa ugovora kupi još deset autobusa i angažira deset novih vozača, kojima nastavi vršiti ugovorene usluge prijevoza, šta onda!? Kako će Ugovorno tijelo znati da li oni ispunjavaju tehničko eksploatacijske uvjete i imaju li licencu?

Ovaj Ugovorni organ i dalje smatra da je zbog svega navedenog bespredmetno tražiti od ponuđača dostavljanje dokaza o ispunjavanju uvjeta tehničke i profesionalne sposobnosti uz ponudu, ali je bio prisiljen postaviti minimalne uvjete koji su vezani za ispunjavanje zahtjeva iz tehničke specifikacije (broj učenika koje treba prevesti), sukladno gore spomenutom Rješenju URŽ-a, u kojem se to eksplicitno zahtijeva od ovog Ugovornog organa.

Dakle, Ugovorni organ je propisao da je odabrani dobavljač dužan usluge prijevoza učenika obavljati sukladno tehničkoj specifikaciji i pozitivnim zakonskim propisima, a posebno propisima po pitanju sigurnosti saobraćaja. Nikakvim dokazom dostavljenim uz ponudu ponuđač ne može Ugovornom tijelu dokazati da će usluge prijevoza učenika, odnosno svaki pojedini prijevoz, obavljati zakonito!! Zato postoji inspekcijski nadzor u kojem je inspektor ovlašten tražiti sve dokumente o vozilu kojim se vrši konkretan prijevoz, pa i ispunjavanje tehničko eksploatacionih uvjeta, te kontrolirati vozača za njegovim upravljačem i provjeravati njegove „papire". Zbog svega navedenog, Ugovorni organ i ovaj dio prvog žalbenog navoda smatra neosnovanim.

U četvrtoj točki prvog žalbenog navoda žalitelj tvrdi da je Ugovorni organ dužan jasno i precizno odrediti tehničke uvjete, ali je to propustio učiniti na način da nije precizirao u tehničkoj specifikaciji koji broj vozila je potreban za obavljanje poslova prevoza učenika na navedenim linijama, te se na taj način ostavlja na volju ponuđaču da sam cijeni koliko je prevoznih sredstava potrebno za obavljanje prijevoza učenika.

Još jednom ponavljamo da je Ugovorni organ, u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, propisao minimalne uvjete koji su vezani za ispunjavanje zahtjeva iz tehničke specifikacije (broj učenika koje treba prevesti), te da su ponuđači dužni dokazati da imaju na raspolaganju vozne jedinice neophodne za obavljanje usluga prijevoza učenika na svakoj pojedinoj relaciji navedenoj u tehničkoj specifikaciji. Pa naravno da Ugovorno tijelo nije propisalo koliko je prijevoznih sredstava potrebno za obavljanje prijevoza učenika. Zar to ne bi bilo nepotrebno ograničavanje konkurencije, zar to ne bi bio nejednak tretman ponuđača!? Recimo da je propisano da za neku relaciju treba jedan autobus sa 50 sjedišta, a neki ponuđač ima na raspolaganju mini buseve sa 30 sjedišta i dostavi dokaze za dva takva mini busa. Šta bi trebao učiniti Ugovorni organ pri ocjenjivanju takve ponude, ocijeniti je neprihvatljivom?? Ili za neki prijevoz treba kombi sa osam sjedišta, a dostave se podaci i dokazi za mini bus sa 15 sjedišta. Je I treba odbaciti takvu ponudu? Što se tiče Ugovornog organa, prijevoz 45 učenika na nekoj relaciji može dobavljač obaviti s jednim autobusom s 50 sjedišta, ali i sa šest kombija sa osam sjedišta. Važno je samo da svaki učenik ima na raspolaganju sjedište.

I ovdje se vidi da dostavljanje dokaza uz ponudu da ponuđač za svaku liniju ima na raspolaganju voznu jedinicu sa dovoljnim brojem sjedišta sukladno broju učenika navedenom u tehničkoj specifikaciji i vozača sa licencom, ne predstavlja Ugovornom tijelu nikakav dokaz da će baš tom voznom jedinicom i s tim vozačem, biti obavljen taj prijevoz. I naravno da i ne mora, važno je da konkretna vozna jedinica i vozač za njenim upravljačem ispunjavaju zakonom propisane uvjete, a što će kontrolirati inspekcija koja je jedina za to nadležna.

Zar žalitelj stvarno smatra da bi mu Ugovorni organ morao propisati s koliko voznih jedinica treba obaviti prijevoz na svakoj pojedinoj relaciji!? Zar je teško ponuđaču odrediti voznu jedinicu s dovoljno sjedišta sukladno broju učenika navedenom u tehničkoj specifikaciji, te za nju dostaviti podatke i dokaze, a rukovodeći se svojim raspoloživim kapacitetima!?

Ovaj prigovor, odnosno zahtjev žalitelja, izazvao bi nepotrebno ograničavanje konkurencije i nejednak tretman ponuđača, pa ga Ugovorni organ smatra neosnovanim.

U petoj točki prvog žalbenog navoda žalitelj tvrdi da iz ovako postavljene tehničke specifikacije nije vidljivo na koji način će ugovorni organ ocijeniti da li ponuđači posjeduju dovoljan broj registrovanih i osiguranih sjedišta za učenike jer se ni u jednom dijelu ne definiše koliko je prevoznih sredstava potrebno staviti na raspolaganje, što je od ključne važnosti, a posebno jer se radi o prevozu djece.

Ugovorni organ ponavlja opet da je, u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti, propisao minimalne uvjete koji su vezani za ispunjavanje zahtjeva iz tehničke specifikacije (broj učenika koje treba prevesti), te da su ponuđači dužni dokazati da imaju na raspolaganju vozne jedinice neophodne za obavljanje usluga prijevoza učenika na svakoj pojedinoj relaciji navedenoj u tehničkoj specifikaciji.

Dakle, točkom 3.4.1. tenderske dokumentacije propisano je:

3.4.1. Tehnička i profesionalna sposobnost

Uvjet: U domenu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelj mora ispuniti slijedeće minimalne uvjete:

a) da ima na raspolaganju (u vlasništvu, lizing-u, zakupu ili si.) tehnički ispravne i registrirane vozne jedinice za pružanje usluga koje su predmet javne nabave, sa dovoljno sjedišta kako bi svaki učenik tijekom prijevoza mogao sjediti.

Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja će se izvršiti na temelju dostavljene Izjave koja se dostavlja u formi datoj u prilogu ove TD u kojoj ponuditelj mora navesti podatke kojom voznom jedinicom (obavezno navesti koliko ta vozna jedinica ima sjedišta) namjerava vršiti prijevoz učenika na svakoj pojedinoj relaciji, te originala ili ovjerenih kopija slijedećih dokumenata o navedenim voznim jedinicama:

a) ako je vozna jedinica u vlasništvu ponuditelja dostaviti potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde;

b) ako je vozna jedinica pod lizingom dostaviti ovjerenu kopiju ugovora o lizingu i potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde;

c) ako je vozna jedinica iznajmljena, pod zakupom ili si. dostaviti originalnu potpisanu izjavu vlasnika vozne jedinice o ustupanju iste ponuditelju za obavljanje usluga prijevoza učenika ili ovjerenu kopiju ugovora o zakupu ili drugi adekvatan dokument kojim ponuditelj dokazuje da će voznu jedinicu imati na raspolaganju za izvršenje usluge prijevoza učenika, te potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji koja mora glasiti na vlasnika koji ustupa voznu jedinicu - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde.

Jasno je, znači, propisano koje minimalne uvjete u domenu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelj mora ispuniti i kakve dokaze za to treba dostavti u ponudi i prema tome će Povjerenstvo za javnu nabavu ocijeniti prispjele ponude. Broj učenika koje treba prevesti, naveden u tehničkoj specifikaciji, sasvim je dovoljan podatak da ponuđači odrede vozne jedinice sa dovoljnim brojem sjedišta i za njih dostave podatke i propisane dokaze.

Žalitelj ne bi trebao brinuti da li je Povjerenstvo za javnu nabavu sposobno pročitati podatke iz ponude o predviđenim voznim jedinicama i broju sjedišta kojima one raspolažu, te ih usporediti sa podacima o broju učenika iz tehničke specifikacije.

Smatramo nepotrebnim još jednom ponavljati naše argumente o tome zašto Ugovorni organ nije propisao koliko i kakvih prijevoznih sredstava je potrebno staviti na raspolaganje za izvršenje usluga prijevoza učenika na svakoj pojedinoj relaciji. Sve je objašnjeno u prethodnoj, četvrtoj točki prvog žalbenog navoda. Zato, Ugovorni organ smatra i ovu točku prvog žalbenog navoda neosnovanom.

Završna konstatacija žalitelja u prvom žalbenom navodu da ovakvim propisivanjem tenderske dokumentacije nije uopće osiguran objektivan i transparentan postupak izbora ponuđača, a koji je zagarantovan članom 3. Zakona o javnim nabavkama, jer je ostavljen prostor da ugovor bude dodijeljen ponuđaču koji uopće ne ispunjava tražene uslove iz tenderske dokumentacije, odnosno u konkretnom slučaju tehničke specifikacije, kao da i sa ovakvom tenderskom dokumentacijom nije moguće pripremiti ponudu na konkurentskoj osnovi, jer ponuđačima nisu date jasne i precizne informacije, šta bi ta ponuda trebala minimalno sadržavati da bi ispunila zahtjeve ugovornog organa, slijedom svega navedenog u dosadašnjem izjašnjenju, je neutemeljena.

Za pripremu ponude su date jasne i precizne informacije u tenderskoj dokumentaciji, a u točki 2) Izmjena i dopuna tenderske dokumentacije za javnu nabavu: broj 1, navedeno je i taksativno pobrojano što svaka ponuda mora najmanje sadržavati, a sve kako bi ponuđači mogli pripremiti valjane ponude, tako da tvrdnja Žalitelja da ponuđačima nisu date jasne i precizne informacije šta ponuda treba minimalno sadržavati da bi ispunila zahtjeve ugovornog organa, jednostavno nije istinita.

Ugovorni organ je mišljenja da objavljena tenderska dokumentacija osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju, uvjeti su jednaki i transparentni za sve potencijalne ponuđače, a tvrdnja žalitelja da ovakvim propisivanjem tenderske dokumentacije nije uopće osiguran objektivan i transparentan postupak izbora ponuđača, a koji je zagarantovan članom 3. Zakona o javnim nabavkama, jer je ostavljen prostor da ugovor bude dodijeljen ponuđaču koji uopće ne ispunjava tražene uslove iz tenderske dokumentacije, odnosno u konkretnom slučaju tehničke specifikacije, najobičnije je prejudiciranje rezultata postupka ocjene ponuda i donošenja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuditelja.

Stoga, Ugovorni organ smatra i ovu, završnu točku prvog žalbenog navoda neosnovanom.

IZJAŠNJENJE na žalbeni navod 2.

• U drugom žalbenom navodu žalitelj tvrdi da Obrazac za cijenu priložen uz tendersku dokumentaciju nije sastavljen na način da se pri određivanju cijene „autodana" ne obraća pozornost na vrstu potrebnog prijevoznog sredstva (autobus, mini bus, kombi...) odnosno kategoriju autobusa koji su potrebni za izvršenje ugovorne obaveze prijevoza djece a čija faktička upotreba u vožnji uzrokuje troškove u različitim iznosima. Žalitelj ističe da zbirno navođenje unutar tački dva tehničkih specifikacija u smislu ukupnog broja učenika i ukupnog broja kilometara, a pri tome ne identificirajući vrstu vozila koja je adekvatna za prijevoz konkretnog broja učenika, dovodi do nemogućnosti utvrđivanja tačne i konkurentne cijene ponuditelja što ponovno dovodi ponuditelja u situaciju da ne zna na koji način treba ispravno pristupiti izradi prihvatljive ponude.

Upravo suprotno tvrdnji žalitelja, Obrazac za cijenu priložen uz tendersku dokumentaciju jest sastavljen na način da se pri određivanju cijene „autodana" ne obraća pozornost na vrstu potrebnog prijevoznog sredstva. Kako smo već na više mjesta u ovom izjašnjenju naveli, ponuđač je dužan predvidjeti kakvom voznom jedinicom će obavljati prijevoz učenika na svakoj pojedinoj relaciji i sukladno podacima iz tehničke specifikacije (broj učenika, broj polazaka i odlazaka, te broj kilometara) unijeti u Obrazac za cijenu jediničnu cijenu kilometra, te je pomnožiti sa brojem kilometara.

Tvrdnja žalitelja da zbrajanje kilometara po relacijama za koje treba osigurati različite kategorije vozila predstavlja u konačnici neadekvatno odmjerenu cijenu kilometra odnosno primarno neadekvatne ponude s obzirom da cijena kilometra pređenog autobusom od 51 mjesta i kombija od 8 putničkih mjesta nije niti približno ista a pogotovo uključujući i cijenu, potrošnju goriva, amortizaciju, održavanje - iznenađujuća je kad ju navodi jedno renomirano prijevozničko poduzeće.

Pa naravno da cijene kilometra jednog kombija sa osam mjesta i jednog autobusa sa 50 mjesta nisu ni približno iste. Zato i očekujemo od ponuđača da predvide kakvu voznu jedinicu planiraju za svaku pojedinu relaciju i da sračunaju jediničnu cijenu kilometra, ako je potrebno i prosječnu vrijednost kilometra za slučajeve da su kilometraže pojedinih relacija sabrane i tako unesene u Obrazac za cijenu ponude, te saberu sve ukupno i izrade ponudu.

Ako je baš potrebno navešćemo primjer kako to uraditi:

Žalitelj kao primjer navodi LOT-3 u kojem proizilazi da je za prijevoz na relacijama 3 i 4 potrebno korištenje minimalno tri velika autobusa sa 50+1 mjesta, a čije učešće kilometara je znatno veće od prijevoza s malim autobusom koji je dovoljan za prijevoz relacije na primjer 2.

Prema podacima iz tehničke specifikacije, ukupan broj učenika na relacijama 3. i 4. je (66+111) = 177, i to u prvoj smjeni je (30+63) = 93, a u drugoj smjeni je (36+48) = 84 učenika. Nastava se odvija u dvije smjene. Ukupna dužina prijevoza učenika dnevno je (24+27) = 51 km.

Recimo da ponuđač predviđa korištenje ukupno tri velika autobusa sa 50+1 mjesta, jedan na relaciji 3, a dva na relaciji 4.

Znači, jedan autobus prevozi učenike dnevno 24 km, a druga dva dnevno 27 km.

Cijena vožnje jednog autobusa u dužini 24 krnje npr. 100 KM, a cijena vožnje druga dva u dužini 27 km je npr. 220 KM. Znači, ukupna cijena prijevoza za jedan dan je 220 KM. Prosječna cijena usluge prijevoza za jedan dan je: 520 KM / 51 km = 10,20 KM/km.

U Obrascu za cijenu ponude treba unijeti jediničnu cijenu 10,20 KM/km i pomnožiti je sa ukupnom kilometražom i dobije se iznos ponude za stavku 3. Obrasca za cijenu ponude.

Za relaciju 2. potreban je jedan kombi sa osam sjedišta. On treba prevoziti po šest učenika u prvoj i drugoj smjeni i to tri dana u tjednu 16 km dnevno, a dva dana u tjednu 20 km dnevno.

Cijena vožnje kombija u dužini 16 km x 3 dana (znači 48 km) iznosi npr. 180 KM, a cijena vožnje kombija u dužini 20 km x 2 dana (znači 40 km) je npr. 150 KM.

Znači, ukupna cijena prijevoza za jedan tjedan je 330 KM. Prosječna cijena usluge prijevoza za jedan dan je: 330 KM / 5 dana = 66 KM, a prosječna cijena 1 km je 66 KM / 36 km = 1,83 KM/km. U Obrascu za cijenu ponude treba unijeti jediničnu cijenu 1,83 KM/km i pomnožiti je sa ukupnom kilometražom i dobije se iznos ponude za stavku 2. Obrasca za cijenu ponude.

Na kraju treba sabrati sve cijene stavki i dobije se konačna ponuda (sve cijene u ovom primjeru su navedene samo kao primjer i ne treba ih pogrešno tumačiti).

Brojevi možda jesu naporni, ali neke se računice moraju izvesti i teško nam je povjerovati da žalitelj ima s tim problema. Računanje prosječne cijene jednog kilometra u slučaju sabiranja kilometraže više relacija, također ne bi trebalo biti problem, jer za ponuđača ne bi ni trebalo biti važno koja vozna jedinica koliko doprinosi u zaradi jer je to u konačnici sve zarada ponuđača, a to ne zanima ni Ugovorni organ. Svi podaci za izračunavanje jedinične cijene po kilometru za svaku predviđenu voznu jedinicu dati su u tehničkoj specifikaciji. Ovaj izračun ne smatramo nekim dokazom, samo tvrdimo da za određivanje jedinične cijene postoje svi potrebni podaci u tehničkoj specifikaciji, a sigurni smo da žalitelj to zna i bolje izvesti!! Stoga, Ugovorni organ smatra i ovaj žalbeni navod neosnovanim.

IZJAŠNJENJE na žalbeni navod 3.

• U trećem žalbenom navodu žalitelj navodi da je Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji pod tačkom 5.6.4. propisao dostavljanje dokaza za preferencijalni tretman za slučaj nabave roba i u slučaju nabave usluga/radova. Žalitelj dalje navodi da je Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg prestala važiti 01.06.2021. godine i da se za postupke javne nabavke koji se pokreću od 01.06.2021. godine ne primjenjuje preferencijalni tretman domaćeg.

Žalitelj na kraju tvrdi da je, u skladu sa navedenim, nesporno da Ugovorni organ uređuje i postavlja tendersku dokumentaciju na način da ne poštuje kako zakonske tako ni podzakonske obavezujuće propise, pa na taj način ponuđače dovodi u zabludu, pa slijedom navedenog ovako postavljeni kontradiktorni zahtjevi Ugovornog organa su u potpunosti u suprotnosti sa Zakonom o javnim nabavkama, odredbom člana 3. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda a koji jasno propisuje da uvjeti iz tenderske dokumentacije moraju biti definisani jasno odnosno precizno, te ponuđače dovode u zabludu prilikom sastavljanja odgovarajuće ponude.

Ugovorni organ ističe da je njegova zakonska obveza primjena preferencijalnog tretmana domaćeg prema članku 67. Zakona o javnim nabavama („Službeni glasnik BiH", broj 39/14) i zbog toga se odredbe o njegovoj primjeni nalaze u svakoj tenderskoj dokumentaciji ovog Ugovornog organa, ali upravo zbog aktualne situacije da je Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćeg prestala važiti 01.06.2021. godine i da se za postupke javne nabavke koji se pokreću od 01.06.2021. godine ne primjenjuje preferencijalni tretman domaćeg, u ovoj tenderskoj dokumentaciji je u točki 5.6.2. propisano:

5.6.2. Način primjene preferencijalnog tretmana domaćeg

Preferencijalni tretman cijena će se primjenjivati samo u svrhu usporedbe ponuda prilikom ocjene ponuda u skladu sa člankom 65. Zakona o javnim nabavama BiH („Službeni glasnik BiH", broj 39/14). Prilikom računanja cijena iz ponuda u svrhu usporedbe ponuda, cijena iz domaćih ponuda će biti umanjena za preferencijalni faktor u skladu sa Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH", broj 34/20).

Dakle, navedena Odluka Vijeća ministara BiH je prestala važiti pa se preferencijalni tretman domaćeg ne primjenjuje.

Zbog toga u točki 5.1.8. tenderske dokumentacije, u spisku što ponuda najmanje mora sadržavati i nije navedeno da je obvezno dostavljanje dokaza za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg.

Očekuje se i od ponuđača da poznaju propise, i kako to žalitelj i navodi da je upoznat sa činjenicom da se preferencijalni tretman domaćeg trenutno ne primjenjuje, nije ni potrebno da dostavlja nikakve dokaze u tom smislu, te je nejasno šta je tu žalitelju problematično.

Ugovorni organ nigdje u tenderskoj dokumentaciji ne zahtijeva obavezno dostavljanje dokaza za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, nego propisuje koje dokaze treba ponuđač dostaviti ako ponuđač smatra da ispunjava kriterije za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg. Završna tvrdnja žalitelja da Ugovorni organ uređuje i postavlja tendersku dokumentaciju na način da ne poštuje kako zakonske tako ni podzakonske obavezujuće propise, pa na taj način ponuđače dovodi u zabludu, vrhunac je parodije. Stoga, Ugovorni organ smatra i ovaj žalbeni navod neosnovanim.

Ugovorni organ ističe na kraju da su za pripremu ponuda ponuđačima date jasne i precizne informacije u tenderskoj dokumentaciji, a sve kako bi ponuđači mogli pripremiti valjane ponude.

U vezi sa svime prethodno navedenim ugovorni organ još jednom ističe daje predmetna nabava podijeljena na lotove uz postavljanje minimalnih kvalifikacijskih uvjeta, što omogućava da u predmetnoj nabavi učestvuje veći broj potencijalnih ponuđača. Namjera ugovornog organa je da osigura što veću konkurenciju ponuđača i da kroz takmičenje ponuđača osigura najefikasnije trošenje proračunskih sredstava, što i jeste osnovni cilj javnih nabavki.

Ugovorni organ je mišljenja da objavljena tenderska dokumentacija osigurava pravičnu i aktivnu konkurenciju, uvjeti su jednaki i transparentni za sve potencijalne ponuđače, a procijenjena vrijednost je utvrđena u cilju najefikasnijeg korištenja javnih sredstava.

Iz svega naprijed navedenog Ugovorni organ smatra da je žalba neosnovana u svim dijelovima, te predlaže Uredu za razmatranje žalbi da istu odbije kao neosnovanu.

Ovaj organ je u skladu sa članom 94. stav (3) Zakona o javnim nabavkama dopisom broj JN2-03-07-1-2123-4/21 od 05.08.2021. godine dostavio žalitelju izjašnjenje ugovornog organa radi eventualnog očitovanja na isto. Žalitelj nije dostavio odgovor na isto.

Ovaj organ je po službenoj dužnosti, prije razmatranja žalbe, utvrđivao dopuštenost, blagovremenost, te da li je žalba izjavljena od ovlaštene osobe, shodno članu 109. Zakona o javnim nabavkama. Pored navedenog, ovaj organ je, prije razmatranja žalbe utvrđivao ispunjenost uslova u smislu odredbe člana 105. i člana 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe navedenih članova Zakona.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, prema stanju u spisu, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, utvrdio da je potrebno žalbu usvojiti.

Žalba je osnovana.

Osporavajući predmetnu TD žalitelj navodi kako ista sadrži niz kontradiktornosti koje se ogledaju u tome da ugovorni organ samo paušalno propisuje zahtjeve tehničke i profesionalne sposobnosti ponuđača, te ne navodi minimum kvalifikacijskih uvjeta u smislu broja vozila kojima se predmetna usluga ima vršiti. Također, žalitelj dalje ističe kako ugovorni organ zahtjeva dostavljanje licenci i dokumentacije koje se tiču vozila, ali ne i dostavljanje rješenja o ispunjavanju tehničko-eksploatacijskih uvjeta, a što vozilo u svakom trenutku mora ispunjavati sukladno članu 5. Zakona o cestovnom prijevozu F BiH.
Uvidom u Izmjenu TD od 15.07.2021. godine ovaj organ je utvrdio kako je tačkom 3.4.1. propisano:
„Uvjet: U domenu tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelj mora ispuniti slijedeće minimalne uvjete:

a) da ima na raspolaganju (u vlasništvu, lizing-u, zakupu ili si.) tehnički ispravne i registrirane vozne jedinice za pružanje usluga koje su predmet javne nabave, sa dovoljno sjedišta kako bi svaki učenik lijekom prijevoza mogao sjediti.

Dokaz: Ocjena tehničke i profesionalne sposobnosti ponuditelja će se izvršiti na temelju dostavljene Izjave koja se dostavlja u formi datoj u prilogu ove TD u kojoj ponuditelj mora navesti podatke kojom voznom jedinicom (obavezno navesti koliko ta vozna jedinica ima sjedišta) namjerava vršiti prijevoz učenika na svakoj pojedinoj relaciji, te originala ili ovjerenih kopija slijedećih dokumenata o navedenim voznim jedinicama:

a) ako je vozna jedinica u vlasništvu ponuditelja dostaviti potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde;

b) ako je vozna jedinica pod lizingom dostaviti ovjerenu kopiju ugovora o lizingu i potvrdu o vlasnišh'u ili potvrdu o registraciji - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde;

c) ako je vozna jedinica iznajmljena, pod zakupom ili si. dostaviti originalnu potpisanu izjavu vlasnika vozne jedinice o ustupanju iste ponuditelju za obavljanje usluga prijevoza učenika ili ovjerenu kopiju ugovora o zakupu ili drugi adekvatan dokument kojim ponuditelj dokazuje da će voznu jedinicu imati na raspolaganju za izvršenje usluge prijevoza učenika, te potvrdu o vlasništvu ili potvrdu o registraciji koja mora glasiti na vlasnika koji ustupa voznu jedinicu - ovjerena fotokopija svih stranica potvrde. "

S tim u vezi ovaj organ ističe kako je ugovorni organ dužan pripremiti TD u skladu sa odredbama ZJN i podzakonskim aktima, na način da daje potpune informacije o uslovima ugovora u postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima dovoljni za pripremu ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi sukladno članu 53. stav 1. ZJN. Nadalje, prilikom provjere kvalifikacije kandidata/ponuđača ugovorni organ ocjenjuje sposobnost ponuđača za izvršenje ugovora sukladno zahtjevima iz TD, te je s tim u vezi dužan odrediti minimum kvalifikacijskih uvjeta, kako i dokumenata potrebnih za njihovo dokazivanje, a koji moraju biti srazmjerni predmetu javne nabave te ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju bit jasni i precizni shodno članu 44. stav 3. ZJN. Na temelju navedenih činjenica, te stanja u spisu, ovaj organ utvrđuje da u konkretnoj situaciji predmetna tenderska dokumentacija sadrži nedostatak koji se ogleda u tome što ugovorni organ nije propisao minimum kvalifikacijskih uvjeta odnosno tačkom 3.4.1. nije propisan broj sjedišta za učenike kao ni broj prijevoznih sredstava koje ponuđači trebaju ponuditi za predmetnu nabavu. Ovakvim načinom propisivanja TD ugovorni organ ne daje potpune informacije potencijalnim ponuđači, te im otežava i onemogućuje pripremu ponuda za sudjelovanje u postupku predmetne nabave na stvarno konkurentnoj osnovi. Sukladno navedenom ovaj organ utvrđuje ovaj žalbeni navod **osnovanim**.

Nadalje, u pogledu navoda žalitelja kako je ugovorni organ propisao samo dostavljanje licenci i dokumentacije koje se tiču vozila, a nije zahtijevano dostavljanje prijevoznika rješenja o ispunjavanju tehničko-ekspoatacijskih uvjeta, a što svako vozilo mora posjedovati ovaj organ

upućuje na član 50. stav 1. ZJN kojim je propisano da u postupku javne nabavke usluga, ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača. Ugovorni organ je u okviru tehničke specifikacije naveo relacije, ukupnu dužinu prevoza učenika u jednom pravcu, ukupnu dužinu prevoza učenika u oba pravca dnevno, kao i broj učenika koje treba prevoziti, opis podataka za početak i završetak nastave po smjenama i najraniji i najkasniji vremenski period za dolazak, odnosno odlazak učenika u školu i iz škole. Članom 50. Zakona o javnim nabavkama propisano da u postupku javne nabavke usluga, ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača.

Nesporno je da navedena zakonska odredba ne obavezuje ugovorni organ da mora zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, ali po mišljenju ovog organa navedenu zakonsku odredbu ugovorni organ treba primjenjivati u zavisnosti od predmeta javne nabavke. S obzirom da je u konkretnom slučaju riječ o javnoj nabavi prijevoza učenika a koje je osjetljiva kategorija ovaj organ je mišljenja da je ugovorni organ trebao tražiti od ponuđača da ispune određene uslove, a koji su vezani za podatke iz tehničke specifikacije kao i kvalifikacijske uslove, u prvom redu broj registrirani i osiguranih sjedišta za učenike kao i broj prijevoznih sredstava koja ponuditelji trebaju ponuditi za predmetnu nabavku, kao i uslove vezano za lica koja će obavljati usluge prijevoza učenika na relacijama propisanim TD. Sukladno utvrđenom, ovaj žalbeni navod se usvaja kao **osnovan.**

Žalitelj dalje navodi kako Obrazac za cijenu ponude priložen uz TD nije sastavljen na način da se pri određivanju cijene „autodana" ne obraća pozornost na vrstu prijevoznog sredstva, odnosno kategoriju autobusa koji su potrebni za izvršavanje ugovorne obaveze na relacijama navedenim za Lot 2, 3 i 5, a čija upotreba u vožnji iziskuje različite troškove, onemogućuje izradu cijene ponude koja je adekvatna za prijevoz konkretnog broja učenika, neindentificiranje vrste vozila koja je potrebna za predmetnu nabavu dovodi do nemogućnosti utvrđivanje tačne cijene, te nemogućnosti izrade prihvatljive ponude za sve ponuđače.

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi kako je ponuđač je dužan predvidjeti kakvom voznom jedinicom će obavljati prijevoz učenika na svakoj pojedinoj relaciji i sukladno podacima iz tehničke specifikacije (broj učenika, broj polazaka i odlazaka, te broj kilometara) unijeti u Obrazac za cijenu jediničnu cijenu kilometra, te je pomnožiti sa brojem kilometara. Ističe da cijene kilometra jednog kombija sa osam mjesta i jednog autobusa sa 50 mjesta nisu ni približno iste, te da očekuje od ponuđača da predvide kakvu voznu jedinicu planiraju za svaku pojedinu relaciju i da sračunaju jediničnu cijenu kilometra, ako je potrebno i prosječnu vrijednost kilometra za slučajeve da su kilometraže pojedinih relacija sabrane i tako unesene u Obrazac za cijenu ponude, te saberu sve ukupno i izrade ponudu.

Uvidom u obrazac za cijenu ponude utvrđeno je kako je ugovorni organ isti sačinio na način da je kolonom 5 propisana Okvirna količina za 3 godine (570 dana), te kolonom 6 propisana Jedinična cijena usluge po 1 km bez PDV-a, te da se Ukupna cijena usluge bez PDV-a (kolona 7) dobiva

množenjem kolone 5x6, pri tome se ne indentificira vrsta prijevoznog sredstva adekvatna za prijevoz predmetne nabave.

Po ocjeni ovog tijela žalitelj osnovano ukazuje na propust ugovornog organa prilikom propisivanja uslova iz predmetne tenderske dokumentacije, a što je jasno vidljivo iz prvog i drugog žalbenog navoda koji su radi same prirode predmetne nabave vezani jedan za drugog, iz čega poizilazi da način propisivanja uslova vezanih za tehničku i profesionalnu sposobnost javne nabavke usluga, a u kojima nije predviđena vrsta prijevoznog sredstva koje ponuđači trebaju ponudit kako bi mogli izvršiti predmetnu nabavku, dovodi do nemogućnosti utvrđivanje cijene koju ponuđači nude za predmetnu nabavku, budući da žalitelji mogu usluge prijevoza učenika vršiti i autobusima, mini busevima, kombijima itd., a što iziskuje različite troškove pa samim tim i različite ponude, te nemogućnost utvrđivanja isplativosti za ponuđača, kako i nemogućnost uspoređivanja cijena ponuditelja koji nude obavljanje usluge prijevoza učenika različitim prevoznim sredstvima. Ugovorni organ je dužan da postupa transparentno, te da omogući kandidatima jednak i nediskriminirajući tretman, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava sukladno članu 3. stav 1. ZJN, kao i pripremiti TD u skladu sa odredbama ZJN i podzakonskim aktima, na način da daje potpune informacije o uslovima ugovora u postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima dovoljni za pripremu ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi sukladno članu 53. stav 1. ZJN. S tim u vezi, ovaj žalbani navod se usvaja kao **osnovan.**

U vezi sa žalbanim navodom žalitelja u kojem navodi kkao je ugovorni organ tačkom 5.6.4. propisao dostavljanje dokaza za primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg, ovaj organ je uvidom u predmetnu TD utvrdio kako je tačkom 5.6.4. propisano dostavljanje dokaza oza primjenu preferencijalnog tretmana domaćeg , te s tim u vezi ističe kako je Odluka o obaveznoj primjeni preferencijalnog tretmana domaćg ("Službeni glasnik BiH" broj 34/20) je prestala da važi 01.06.2021. godine, te se postupke javne nabavke koji se pokreću od 01.06.2021. godine isti ne primjenjuje. Sukladno navedenom, ovaj žalbeni navod se usvaja kao **osnovan.**

Žalitelj zahtijeva naknadu troškova za sastav žalbe po punomoćniku/advokatu Nerminu Vili iz Sarajeva iznosu od 840,00 KM uvećanu za PDV 17%. S obzirom da usvaja žalbu, ovaj organ usvaja i zahtjev žalitelja za naknadu troškova postupka, koji se sastoje od troškova sastava žalbe po imenovanom advokatu, u skladu s članom 105. Zakona o upravnom postupku, u iznosu od 240,00 KM, PDV u iznosu od 40,80 KM ukupno 280,80 KM, dok se u preostalom dijelu postavljeni zahtjev žalitelja odbija kao neosnovan. Ovaj organ odlučio je o visini troškova, primjenjujući član 18. stav 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u FBiH, koji propisuje nagradu za podneske kojima se pokreće upravni postupak u neprocjenjivim predmetima, u iznosu 240 KM, a što je u skladu sa stavom Suda BiH iznesenim u Presudi broj S1 3 U 023495 16 U od 16.3.2018. godine, a potvrđenim u Presudi apelacionog upravnog vijeća Suda BiH broj S1 3 U 023495 18 Uvp.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 5.000,00 KM izvršiće se na osnovu posebnog rješenja ovog organa, u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona

o javnim nabavkama i čl. 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. Zakona o javnim nabavkama.

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, u skladu s članom 93. stav (7), 104. i 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama, ovaj organ je riješio žalbu, kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:
Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Josip Dragić,dipl.pravnik

Dostaviti:

- GLOBTOUR d.o.o. Međugorje, zastupan po punomoćniku Nerminu Vili
- Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta, SBK/KSB Travnik
- Evidencija
- a/a.